

DOKAZANA
KVALITETA
Hrvatska

NACIONALNI SUSTAV KVALITETE
POLJOPRIVREDNIH I PREHRAMBENIH PROIZVODA

KONZUMNA JAJA

Nacionalni sustav kvalitete „Dokazana kvaliteta“

Nacionalni sustav kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda „Dokazana kvaliteta“ je dobrovoljni sustav koji je uspostavilo Ministarstvo poljoprivrede kroz Zakon o poljoprivredi¹ i Pravilnik o nacionalnom sustavu kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda „Dokazana kvaliteta“² s ciljem da se dodatno označi poljoprivredne i prehrambene proizvode s posebnim karakteristikama unutar pojedinih sektora kao i u svrhu zaštite proizvođača od nepoštenih praksi.

Posebne karakteristike proizvoda koji je označen znakom „Dokazana kvaliteta“ odnose se na specifične zahtjeve vezane za proizvodnju označenog proizvoda, a koje su definirali sami proizvođači u Specifikaciji proizvoda, službenom dokumentu, javno dostupnom na mrežnim stranicama Ministarstva poljoprivrede³. Specifični zahtjevi, navedeni u Specifikaciji proizvoda, predstavljaju nadstandarde u odnosu na uobičajen način proizvodnje istog proizvoda koji nije označen znakom „Dokazana kvaliteta“. Ovakav nacionalni sustav je upravo garancija da se kupuje domaći proizvod za čiju kvalitetu su zaslužni visoki standardi u načinu proizvodnje i prerade proizvoda, briga za okoliš i dobrobit životinja kao i najkraće moguće vrijeme puta od polja i farmi do stola.

¹ Zakon o poljoprivredi („Narodne novine“, br. 118/18., 44/20., 127/20. – Odluka Ustavnog suda RH i 52/21.)

² Pravilnik o nacionalnom sustavu kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda „Dokazana kvaliteta“ (Narodne novine, br. 18/20., 93/21. i 128/22.)

³ Dokazana-kvaliteta

<https://poljoprivreda.gov.hr/istaknute-teme/hrana-111/oznake-kvalitete/dokazana-kvaliteta/4226>

Proizvodnja i kontrola

Proizvode označene znakom „Dokazana kvaliteta“ proizveli su proizvođači koji su tijekom proizvodnje pratili i ispunili specifične zahtjeve proizvodnje propisane u Specifikaciji proizvoda, a sukladnost njihovih proizvoda sa pravilima iz Specifikacije potvrdilo je delegirano tijelo ovlašteno od strane Ministarstva poljoprivrede.

Znak „Dokazana kvaliteta“

Proizvodi koji se proizvode u skladu sa Specifikacijama proizvoda za koje je priznata oznaka iz nacionalnog sustava kvalitete „Dokazana kvaliteta“, mogu biti označeni na sljedeća tri načina, a ovisno o podrijetlu glavnog sastojka:

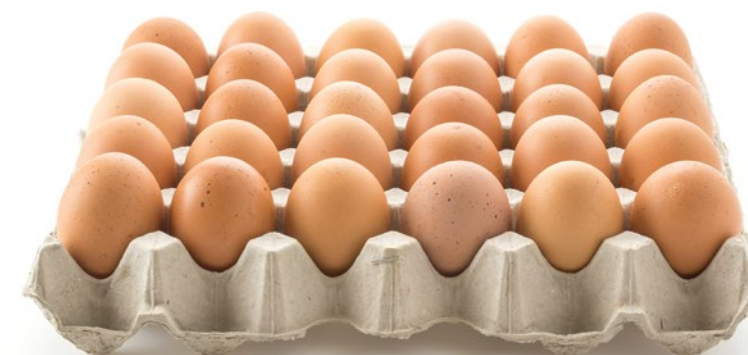
Znakom „Dokazana kvaliteta“ s naznakom države Hrvatske mogu se označiti samo **poljoprivredni i prehrambeni proizvodi koji su proizvedeni i/ili prerađeni u Republici Hrvatskoj, a Hrvatska je ujedno i zemlja podrijetla glavnog sastojka.**

Znakom „Dokazana kvaliteta“ s naznakom države mogu se označiti samo **poljoprivredni i prehrambeni proizvodi kod kojih država na znaku označava zemlju gdje je taj proizvod proizveden i/ili prerađen, a ista je kao i zemlja podrijetla glavnog sastojka.**

Znakom „Dokazana kvaliteta“ bez naznake države mogu se označiti samo **poljoprivredni i prehrambeni proizvodi kod kojih zemlja u kojoj su proizvedeni i/ili prerađeni nije ista kao i zemlja podrijetla glavnog sastojka.**

Poljoprivredni i prehrambeni proizvodi označeni znakom „Dokazana kvaliteta – Hrvatska” najbolji su izbor jer potrošaču jamče:

- ✓ visoku kvalitetu
- ✓ domaće podrijetlo
- ✓ posebne karakteristike proizvoda
- ✓ kontroliranu proizvodnju i preradu.

Odabirom proizvoda označenog znakom „Dokazana kvaliteta – Hrvatska” možete biti sigurni u kvalitetu, podrijetlo i način proizvodnje te pridonijeti očuvanju okoliša, očuvanju radnih mjesta, razvoju domaće poljoprivredne proizvodnje i ruralnog prostora.

Konzumna jaja sa znakom „Dokazana kvaliteta – Hrvatska” su najbolji izbor jer sadrže tri najvažnije karakteristike: višu kvalitetu, domaće podrijetlo, dodatnu kontrolu proizvodnje.

Znakom „Dokazna kvaliteta- Hrvatska” označavaju se isključivo konzumna jaja za prehranu ljudi, proizvedena od kokoši nesilica.

Biraj najbolje, kupuj domaće!

MINISTARSTVO
POLJOPRIVREDE

KONZUMNA JAJA

DODATNE INFORMACIJE
ZA PROIZVOĐAČE I POTROŠAČE

Prednosti i obveze uključivanja u nacionalni sustav kvalitete „Dokazana kvaliteta”

Svaki proizvođač i prerađivač trebao bi razmotriti prednosti, ali i obveze koje proizlaze iz sudjelovanja u nacionalnom sustavu kvalitete „Dokazana kvaliteta”.

PREDNOSTI:

- ✓ prepoznatljivost znaka
- ✓ povećana vidljivost proizvoda na trgovačkim policama
- ✓ dodana vrijednost proizvoda
- ✓ potencijalno povećanje proizvodnje

OBVEZE PROIZVOĐAČA I PRERAĐIVAČA:

- ✓ poštivanje svih kriterija navedenih u Specifikaciji proizvoda
- ✓ vođenje evidencija o proizvodnji navedenih u Specifikaciji proizvoda
- ✓ nadzor nad proizvodnjom od strane delegiranog tijela ovlaštenog od strane Ministarstva poljoprivrede za potvrđivanje sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom
- ✓ označavanje proizvoda znakom „Dokazana kvaliteta”

Sudjelujući u nacionalnom sustavu kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda „Dokazana kvaliteta” proizvođači uspostavljaju više tržišne standarde od propisanih, dodatnu transparentnost i sljedivost podrijetla proizvoda tijekom cijelog proizvodnog procesa kao i jačanje povjerenja potrošača osiguravanjem redovitih i neovisnih kontrola svih dionika u lancu proizvodnje proizvoda.

Specifikacija proizvoda

Specifikacija proizvoda je službeni dokument kojim proizvođači i prerađivači definiraju posebne karakteristike poljoprivrednog i prehrambenog proizvoda i sastavni je dio Zahtjeva za priznavanje oznake iz nacionalnog sustava kvalitete. Specifikacijom se za svaki proizvodni sektor (npr. za svinjsko meso, za kravlje, ovčje i kozje mlijeko i mliječne proizvode, za svježe voće i sl.) detaljno utvrđuju kriteriji koji utječu na višu kvalitetu proizvoda, odnosno zahtjevi u načinu njihove proizvodnje, prerade ili kvalitete te podrijetlo glavnog sastojka.

Specifikacija proizvoda mora sadržavati:

- ✓ naznaku sektora i vrste poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda za koje se traži priznavanje oznake „Dokazana kvaliteta”
- ✓ opis postupaka proizvodnje
- ✓ posebne karakteristike proizvoda temeljene na objektivnim, mjerljivim i drugim kriterijima koji obuhvaćaju:
 - sastav proizvoda
 - način proizvodnje glavnog sastojka
 - kvalitetu glavnog sastojka
 - dobrobit životinja
 - hranidbu životinja
 - duljinu prijevoza
 - brzinu prerade glavnog sastojka
 - tretiranje pri skladištenju i transportu
 - podrijetlo glavnog sastojka
 - zaštitu okoliša
- ✓ opis sustava sljedivosti kroz cijeli postupak proizvodnje i/ili prerade proizvoda

Posebne karakteristike proizvoda moraju jamčiti specifična svojstva proizvoda ili specifične metode poljoprivredne djelatnosti ili proizvodnje ili kvalitetu završnog proizvoda koje predstavljaju nadstandard u odnosu na uobičajeni način proizvodnje.

Zahtjev za priznavanje oznake „Dokazana kvaliteta” može podnijeti:

- ✓ proizvođač ili skupina proizvođača koja predstavlja proizvođače i prerađivače poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda za koje je izrađena Specifikacija
- ✓ pojedinac koji mora dokazati da je jedini proizvođač toga proizvoda te biti upisan u odgovarajuće upisnike subjekata i objekata u poslovanju s hranom ili druge odgovarajuće upisnike koje vode nadležna tijela
- ✓ pravna osoba kojoj su posebnim zakonom dane ovlasti za zastupanje interesa većine proizvođača.

Što slijedi nakon podnošenja Zahtjeva za priznavanje oznake „Dokazana kvaliteta”?

Kada Povjerenstvo za priznavanje oznake „Dokazana kvaliteta” utvrdi da je dokumentacija potpuna te da su ispunjeni uvjeti za priznavanje oznake „Dokazana kvaliteta”, Ministarstvo poljoprivrede na svojim mrežnim stranicama objavljuje Specifikaciju proizvoda čime počinje teći period prigovora u kojem bilo koja pravna ili fizička osoba može uložiti prigovor na Specifikaciju proizvoda, u roku od 30 dana od dana njezine objave.

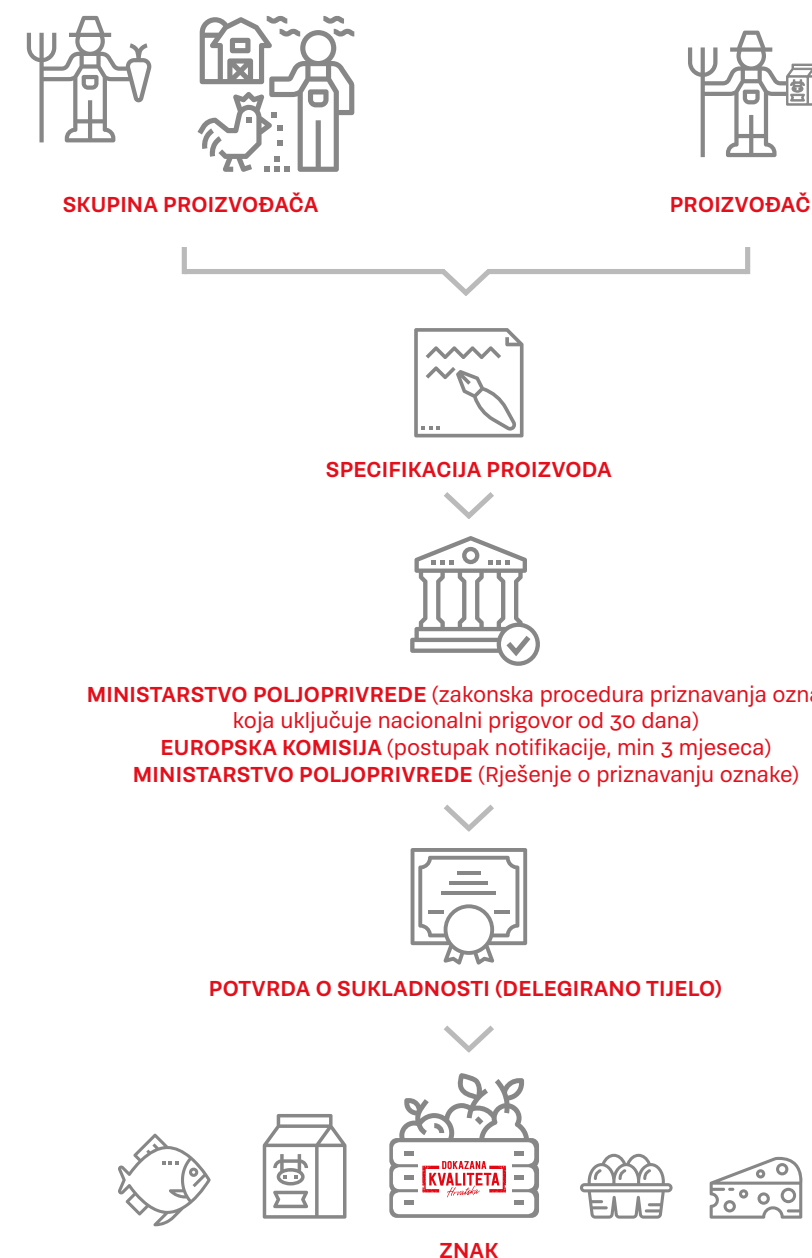
Ukoliko prigovor nije podnesen, Ministarstvo poljoprivrede Specifikaciju proizvoda upućuje na postupak notifikacije u skladu s Direktivom (EU) 2015/1535 tijekom kojega Europska komisija i druge države članice mogu dati svoje mišljenje na dostavljenu Specifikaciju proizvoda. Razdoblje mirovanja iznosi najmanje tri mjeseca.

Nakon proteka prethodne procedure, Ministarstvo poljoprivrede na prijedlog Povjerenstva za priznavanje oznake „Dokazana kvaliteta” donosi Rješenje o priznavanju oznake iz nacionalnog sustava kvalitete „Dokazana kvaliteta” za proizvod za koji je podnesen Zahtjev te je Specifikacija proizvoda tim postupkom potvrđena.

Kako postati korisnik znaka „Dokazana kvaliteta”?

Svaki zainteresirani subjekt koji želi ući u Sustav prije svega trebao bi proučiti Specifikaciju proizvoda, javno dostupnu na mrežnim stranicama Ministarstva poljoprivrede te ako smatra da svoju proizvodnju može provesti u skladu sa zahtjevima definiranim u Specifikaciji, dužan je javiti se delegiranom tijelu ovlaštenom od strane Ministarstva poljoprivrede za poslove potvrđivanja sukladnosti sa Specifikacijom. Popis ovlaštenih delegiranih tijela dostupan je na mrežnim stranicama Ministarstva poljoprivrede.

Nakon uspješno završenog postupka potvrđivanja sukladnosti sa Specifikacijom, ovlašteno delegirano tijelo će subjektu izdati Potvrdu o sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom čime on postaje korisnik znaka „Dokazana kvaliteta” i svoj proizvod može označiti znakom „Dokazana kvaliteta”.

Uključivanje proizvođača konzumnih jaja u nacionalni sustav kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda „Dokazana kvaliteta“ je dobrovoljno pri čemu znak „Dokazana kvaliteta – Hrvatska“ mogu koristiti samo proizvođači koji su dobili Potvrdu o sukladnosti od ovlaštenog delegiranog tijela.

Nakon dobivanja Potvrde o sukladnosti, upotreba znaka je obavezna ukoliko se konzumna jaja stavljaju na tržište.

Certificirani proizvođač, pakirni centar i vlasnik jajomata dužan je za konzumna jaja iz Sustava uspostaviti identifikacijski (numerički) sustav, voditi evidenciju o prodanim količinama jaja i osigurati sljedivost.

Svi dionici Sustava doprinose većoj zastupljenosti domaćih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda na tržištu, povećanju kupovine istih kao i dugoročnoj suradnji između svih dionika Sustava te jačanju domaćeg lanca prehrane.

Konzumna jaja koja ispunjavaju najviše standarde

Proizvođači jaja koji koriste znak „Dokazana kvaliteta – Hrvatska“, moraju osigurati proizvodnju prema točno definiranim kriterijima.

Najznačajniji preduvjet za proizvodnju konzumnih jaja je pravilan odabir hibrida kokoši nesilica te primjena propisane tehnologije proizvodnje koja uključuje način držanja, kvalitetnu hranidbu, održavanje svih postupaka zaštite zdravlja i dobiti kokoši nesilica.

Specifikacija proizvoda za konzumna jaja dostupna je na mrežnim stranicama Ministarstva poljoprivrede:

https://poljoprivreda.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/hrana/Dokazana_kvaliteta/PK-DK-Konzumna%20jaja26102022.pdf

Posebne karakteristike proizvoda kao jamstvo kvalitete

1. Podrijetlo glavnog sastojka

Proizvođači koji sudjeluju u nacionalnom sustavu kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, moraju osigurati da su konzumna jaja koja nose znak „Dokazana kvaliteta – Hrvatska“ proizvedena i pakirana u Republici Hrvatskoj.

2. Kvaliteta glavnog sastojka

Proizvođači moraju uvesti obavezno cijepljenje pilenki protiv bakterije roda *Salmonella* spp. Da bi se očuvala svježina konzumnih jaja, od dana nesenja do njihove dostave na prodajna mjesta ne smije proći razdoblje duže od 8 dana.

3. Hranidba životinja

Kvaliteta hranidbe kokoši nesilica ima izravan utjecaj na proizvodnju i kvalitetu jaja. Krmna smjesa za kokoši nesilice mora biti izbalansirana i odgovarati tipu nesilica, godišnjem dobu i starosti jata te ne smije sadržavati bjelančevine životinjskog podrijetla kao niti krmiva koja su na zabranjenoj listi krmiva.

4. Dobrobit životinja

U svrhu zaštite životinja proizvođači moraju veliku pozornost posvetiti uvjetima uzgoja uvodeći **poboljšanu skrb** koja uključuje zabranjeno skraćivanje kljunova i poboljšane mikroklimatske uvjete u nastambi, kao i **poboljšane uvjete smještaja**.

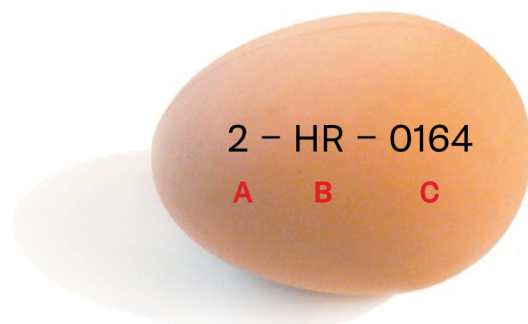
Sustav sljedivosti kroz cijeli postupak proizvodnje

Svi dionici koji su uključeni u sustav obvezni su voditi evidencije i zapise prema pojedinačnim kriterijima Specifikacije proizvoda.

Certificirani proizvođač, pakirni centar i vlasnik jajomata dužan je za konzumna jaja iz sustava uspostaviti identifikacijski (numerički) sustav, voditi evidenciju o prodanim količinama jaja i osigurati sljedivost.

Kontrola u pakirnom centru i jajomatu se provodi na temelju ulaznih i izlaznih količina konzumnih jaja sa znakom „Dokazana kvaliteta“, a kod proizvođača na farmi na temelju evidencije o broju kokoši nesilica i izlaznih količina jaja.

Označavanje konzumnih jaja

Oznaka o načinu i državi uzgoja kokoši nesilica mora se nalaziti na konzumnim jajima i dio je jedinstvenog registracijskog broja.

Jedinstveni registracijski broj otisnut je na način da ga je lako pročitati te je propisan, a sastoji se od znamenke koja označava način uzgoja (A), koda za državu (B) i identifikacijskog broja gospodarstva (C).

Način uzgoja (A):

- 0 = ekološki uzgoj
- 1 = slobodni uzgoj
- 2 = stajski ili podni uzgoj
- 3 = kavezni uzgoj.

Proizvođači koji svoju proizvodnju temelje na priznatoj Specifikaciji proizvoda i u sustavu su kontrole proizvodnje, nakon dobivanja Potvrde sukladnosti, imaju pravo i obvezu označiti ambalažu konzumnih jaja znakom „Dokazana kvaliteta – Hrvatska“. Ukoliko je moguće, znak „Dokazana kvaliteta“ može se aplicirati i na ljusci jajeta.

Pakirni centri i vlasnici jajomata u sustavu mogu preuzeti samo jaja koja prati dokument koji potvrđuje da konzumna jaja zadovoljavaju kriterije Specifikacije proizvoda.

Kontrola

Kontrola usklađenosti sa Specifikacijom proizvoda za konzumna jaja podliježe kontroli na dvije razine:

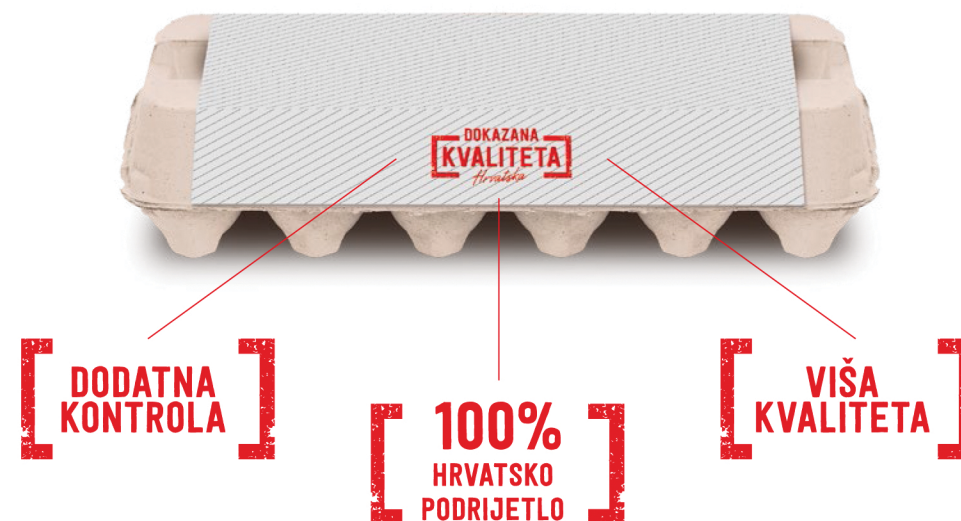
- unutarnja kontrola u prostorijama svih dionika u lancu uključenih u Sustav
- kontrola od strane ovlaštenih delegiranih tijela akreditiranih prema međunarodnoj normi, ISO/IEC 17065:2013 koja provode potvrđivanje sukladnosti sa Specifikacijom proizvoda.

Označavanje proizvoda znakom „Dokazana kvaliteta“

- Znak „Dokazana kvaliteta“ na ambalaži i proizvodima mora se nalaziti u **glavnom vidnom polju**.
- **Najmanja dopuštena veličina znaka** „Dokazana kvaliteta“ je 30 mm u širini. U posebnim prilikama zbog malih ambalaža i proizvoda veličina se može smanjiti na 15 mm.
- **Priručnik s uputama za korištenje znaka** i grafički izgled znaka „Dokazana kvaliteta“ dostupan je na mrežnim stranicama Ministarstva poljoprivrede.

https://poljoprivreda.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/hrana/Dokazana_kvaliteta/Dokazana%20kvaliteta%20STANDARDI%20A4%2009-2021%20WEB.pdf

Postoji li mjera potpore za podmirenje troškova certificiranja?

S obzirom da certifikacija uzrokuje dodatne troškove u poslovanju, proizvođači poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda imaju pravo na naknadu troškova kontrole u okviru **Potpore 77.01. - za sudjelovanje poljoprivrednika u sustavima kvalitete.**

Tko može biti korisnik mjere potpore za podmirenje troškova certificiranja?

Prihvatljivi korisnici su poljoprivrednici (pojedinačno ili skupina) upisani u Upisnik poljoprivrednika/Upisnik poljoprivrednih gospodarstava ili registrirani za preradu poljoprivrednih proizvoda, koji ulaze u:

- ✓ **sustav kvalitete "Dokazana kvaliteta"**

Koji su prihvatljivi troškovi?

Prihvatljivi troškovi u okviru potpore **Potpore 77.01. - za sudjelovanje poljoprivrednika u sustavima kvalitete** su:

- ✓ troškovi ulaska u sustav kvalitete
- ✓ godišnji troškovi sudjelovanja u sustavu kvalitete ili sustavu ekološke proizvodnje (prerađivači)
- ✓ troškovi stručne kontrole i certifikacije ovlaštenog kontrolnog tijela

Koliki je iznos potpore za naknadu troškova?

Visina potpore: do 3.000 EUR godišnje po korisniku

Intenzitet potpore: 100 % vrijednosti ukupno prihvatljivih troškova.

Postoji li potpora za sufinanciranje troškova promidžbe proizvoda „Dokazana kvaliteta“?

Potpore 77.02. namijenjena je za aktivnosti informiranja i promoviranja koje provode skupine proizvođača na unutarnjem tržištu

Koristiti je može skupina proizvođača koja je uključena u EU ili nacionalni sustav kvalitete za organizaciju i/ili sudjelovanje na sajmovima, izradu promotivnih materijala, multimedijalne proizvode, web razvoj i promociju, kupnju oglasnog prostora, promotivne kampanje, razne komunikacijske kanale, radionice i seminare, promotivne aktivnosti na prodajnim mjestima od nacionalnog značaja ili EU.

Potpore iznosi do 70% prihvatljivih troškova, 30.000 EUR-a godišnje po korisniku, najviše do 100.000 EUR tijekom programskog razdoblja.

**DOKAZANA
KVALITETA**
Hrvatska

DOKAZANA
KVALITETA
Hrvatska

MINISTARSTVO
POLJOPRIVREDE